

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 59'uncu maddesi kapsamında düzenlenen "İstisnai Memurluklar" ve bu kapsamda yer alan Bakanlık Özel Kalem Müdürlüğü kadroları, kamu hizmetlerinin yürütülmesinde istisnai görevler için öngörülmüştür.

Sayıştay raporlarında, bu kadroların liyakat ilkelerini ve Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) sistemini bypass ederek sınavsız devlet memuru olma yolu olarak kullanıldığına dair ciddi iddialar ve bulgular yer almaktadır.

Sayıştay raporlarında yer alan bulgulara göre;

- Anayasal Sınav Şartının Bypass Edilmesi: Sayıştay denetçileri, bu kadroların asıl ihdas amacının dışına çıkarılarak, KPSS şartını arkadan dolanmak (atlatmak) amacıyla bir "sınavsız memuriyete giriş kapısı" olarak kullanıldığını tespit etmiştir. Milyonlarca adayın KPSS'de ter döktüğü bir sistemde, bu yöntemle kamuya sınavsız personel alınması, anayasal fırsat eşitliği ile liyakat ilkelerine aykırı bulunmuş ve kamuya olan güveni zedelediği raporlanmıştır.
- "Hülleli" Kadro Geçişleri ve Kısa Süreli Atamalar: Raporlarda en sık rastlanan somut usulsüzlük, bir şahsın özel kalem müdürlüğü kadrosuna atanıp çok kısa bir süre (bazen birkaç gün veya birkaç hafta) bu görevde tutulması, ardından aday memurluk hükümlerine tabi olmamasından yararlanılarak hemen mühendis, şef, mimar veya düz memur gibi normalde sınavla girilebilecek kariyer kadrolarına nakledilmesidir.
- Kadro Devridaimi (Sık Unvan Değişimi): Denetimlerde, bazı idarelerin hizmet ihtiyacından ziyade sadece çevrelerindeki kişilere "memuriyet unvanı kazandırmak" amacıyla sürekli özel kalem müdürü değiştirdiği ortaya konmuştur. Örneğin; bazı belediyelerin tek bir seçim döneminde 10'dan fazla kez özel kalem müdürü ataması yapması, kadroların mevzuatın ruhuna aykırı şekilde devridaim aracı olarak kullanıldığının açık kanıtı olarak raporlara yansımıştır.

- Görevde Yükselme Sınavlarının Delinmesi: Sayıştay daire kararlarında, özel kalem müdürü olarak atanan bir kişinin bu unvanı basamak yaparak doğrudan şube müdürü, müdür veya uzman gibi Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı gerektiren idari kadrolara atanamayacağı hüküm altına alınmıştır. İstisnai memurluğun, sınavla girilebilecek üst düzey kariyer kadrolarına sınavsız geçiş hakkı doğurmayacağı açıkça vurgulanmıştır.
- Fiilen Görev Yapmama ve Kadro İşgali: Raporlarda dikkat çeken bir diğer tespit ise, kağıt üzerinde özel kalem müdürü olarak ataması yapılan şahısların fiilen bu görevi yerine getirmemesidir. Bu kişilerin belediye veya kurum içinde tamamen başka birimlerde çalıştırıldığı ya da işe dahi gitmeden sadece kadroyu işgal ettiği, bunun da "hizmet ihtiyacı" şartını tamamen ortadan kaldıran amaca aykırı bir kullanım olduğu belirtilmiştir.
- Sınırsız Takdir Yetkisi Yanılgısı: Sayıştay, kanunun idareye verdiği istisnai memur atama yetkisinin mutlak ve sınırsız bir serbesti anlamına gelmediğini hatırlatmaktadır. İdarenin tüm işlemlerinde olduğu gibi bu atamalarda da kamu yararı, liyakat ve ehliyet ilkelerinin gözetilmesinin zorunlu olduğu ifade edilmiştir.
- "Seçim Dönemi Boyunca Çalışma" Esası: Sayıştay rehber ilkelerinde, özellikle belediye başkanlarının bu kadroya atayacakları kişileri, kendileriyle aynı seçim dönemi boyunca birlikte çalışabilecekleri, güven duydukları ve nitelikli kişiler arasından seçmesi gerektiği aktarılmaktadır. Sürekli değiştirilen kadroların bu esasa aykırı olduğu vurgulanmaktadır.
- Kamu Zararı ve Mali Yaptırımlar: Son olarak Sayıştay, şartları taşımayan veya hülleli yollarla atanan kişilere ödenen bazı tazminatların, maaşların ya da usulsüz unvan değişiklikleri neticesinde oluşan maaş farklarının kamu zararı doğurabileceğine hükmetmektedir. Bu usulsüz işlemleri onaylayan harcama yetkilileri ve belediye başkanları hakkında mali ve idari sorumluluk süreçleri işletilmektedir.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda;

1. 2023 - 2026 yılları arasında Bakanlığınız bünyesinde Özel Kalem Müdürü olarak atanan toplam kişi sayısı kaçtır?
2. Bahse konu dönemde, Özel Kalem Müdürü kadrosuna atanan kişilerden kaç tanesi atama öncesinde halihazırda devlet memuru statüsündedir; kaç tanesi açıktan (kamu dışından) atanmıştır?
3. Açıktan ataması yapılan kişilerin Özel Kalem Müdürlüğü kadrosunda görev yapma sürelerinin ortalaması nedir? Bu kişilerden 1 aydan daha az süre görev yaptıktan sonra başka memuriyet kadrolarına nakledilenlerin sayısı kaçtır?
4. Özel Kalem Müdürlüğü görevinden ayrıldıktan sonra, Bakanlığınız bünyesinde veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında başka memur, uzman, müfettiş veya müşavir kadrolarına naklen atanan kişi sayısı kaçtır? Bu atamaların unvanlara göre dağılımı nedir?